

Beslutningsforslag nr. B 18. Fremsat den 24. oktober 1995 af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om nej til EU-sikkerhedspolitik

Folketinget beslutter, at Danmark ikke skal deltage i en eventuel kommende overnational EU-sikkerheds-, udenrigs- og forsvarspolitik, herunder at Danmark ikke skal deltage i et

eventuelt nyt EU-organ eller EU-sekretariatsorgan, der skal beskæftige sig med en fælles EU-udenrigspolitik.

Bemærkninger til forslaget

Der er stærke politiske kræfter i EU, som arbejder målbevidst på at udvikle EU, så Unionen også får en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik samt fælles militær. Der er i lang tid kommet udtalelser fra specielt Frankrig og Tyskland om disse områder. Og med den offentliggjorte midtvejsrapport fra refleksionsgruppen, som skal komme med forslag til temaer og løsningsmodeller for regeringskonferencen i 1996, er der kommet mere konkrete overvejelser på bordet.

Refleksionsgruppen siger i rapporten, at udenrigs- og sikkerhedspolitikken har fungeret dårligt i EU-sammenhæng set i forhold til de ambitioner, man havde, da Traktatens bestemmelser blev udformet. Et flertal i refleksionsgruppen mener derfor, at man skal gå over til flertalsafgørelser i udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål. Opgaven er at sikre, at et eller flere medlemslande ikke kan blokere for en fælles aktion, som der i øvrigt var almindelig enighed om. Så kunne man til gengæld garantere den (de) pågældende lande, at de kunne få en »opt-out«, dvs. at de ikke var forpligtet til at deltage i f.eks. en militær intervention, som de havde stemt imod i Ministerrådet.

Desuden mener et flertal af medlemmerne i refleksionsgruppen, at »skabelsen af en egentlig europæisk sikkerheds- og forsvarsidentitet skal ske via gradvis integration af WEU i EU med WEU's to potentielle dimensioner: territorialt forsvar i henhold til garantien i artikel V og den nye forsvarsdimension (Petersberg-opgaverne). Denne sammensmeltning ligger i logisk forlængelse af Traktaten og er den eneste måde, hvorpå der kan skabes sammenhæng mellem Den Politiske Union, udenrigspolitikken og forsvaret«.

Desuden skriver refleksionsgruppen, at »... gruppen er enig om det hensigtsmæssige i at oprette en instans eller et organ, der skal analysere, udarbejde prognoser, planlægge og stille forslag om den fælles udenrigspolitik. I princippet kræver oprettelsen af et sådant organ ikke nødvendigvis en reform af Traktaten«. Her har vi skitsen til et kommende EU-udenrigsministerium til at lede og koordinere den udenrigs- og sikkerhedspolitik, som det er tanken EU på sigt skal udstyres med.

Det Fri Aktuelt kan den 18. september 1995 citere det tyske medlem af refleksionsgruppen, Werner Hoyer fra en tale, han holdt i London, og hvor han ifølge bladet siger, at »Tyskland ønsker, at EU skal råde over soldater, der kan sættes ind på to områder. Dels til humanitære aktioner. Det kunne eksempelvis være beskyttelse af de lastvognskolonner, der kører fødevarer til Bosnien. Dels til fredsbevarende aktioner. Typisk at forhindre to parter i at komme op at slås, når der først er indgået våbenhvile«.

Det Fri Aktuelt sammenligner i artiklen denne holdning med det, som det danske Socialdemokrati vedtog på landsmødet den 2.-3. september 1995. Forskellen er, at Socialdemokratiet ønsker, at Vestunionen skal kunne foretage de to slags aktioner. Socialdemokratiet ønsker i modsætning til Tyskland ikke, at EU som sådan skal have denne kompetence på det militære område, men at det bliver WEU som organ for den såkaldt »bløde« sikkerhedspolitik på det militære område, og at NATO skal stå for den »hårde« sikkerhedspolitiske udfoldelse!

Den tyske udenrigsminister Klaus Kinkel har i en udtalelse, citeret i Information den 20. juni 1995, direkte sagt, at »hvis EU for alvor ønsker at spille en selvstændig rolle inden for udenrigs- og sikkerhedspolitik, må det råde over sine egne militære midler om nødvendigt« (fra en tale til WEU's parlamentariske forsamling i Paris). Han fortsatte: »Når Europa bliver bedt om at bidrage til at løse kriser, fredsbevarende opgaver eller humanitære missioner, kan vi ikke forlade os på USA.« I talen siger han også, at et mindretal i EU ikke skal kunne forhindre flertallet i at handle militært. Når vi kobler sådanne udtalelser sammen med dem, der er kommet fra fransk side i flere år, så har vi her skitsen til, hvad stærke kræfter i EU ønsker skal dominere dagsordenen på regeringskonferencen i 1996.

For øjeblikket siger man, at EU/WEU primært skal handle om humanitære opgaver og fredsbevarende aktioner, men erfaringerne fra det tidligere Jugoslavien fortæller med al ønskelig tydelighed, at grænsen mellem fredsbevarende og fredsskabende

militære aktioner bliver mere og mere udvisket, når den vestlige verden går i gang med sine militære operationer. Enhedslisten ser hele denne militære op- og omrustning som udtryk for, at EU/WEU skal til at definere sig som et selvstændigt europæisk udtryk for udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik, som kører videre i den gamle dogmatiske tænkning fra den kolde krigs tid. Det handler om at styrke EU/Europa som en militær og politisk blok, om at kunne gribe ind i og varetage europæiske interesser i Østeuropa, Mellemøsten og Afrika på sigt.

Hvis de dogmatiske militærstrateger får deres vilje på regeringskonferencen i 1996, så kan man være sikker på, at om få år kommer der forslag om, at WEU skal gøres til EU's militære arm og derfor også udstyres med det militære isenkram, som dette vil kræve. For øjeblikket kører man WEU-integration om den »bløde« sikkerhedspolitik for at få integrationen sat i gang. Hvis dette lykkes, kommer den logiske opfølgning om få år, akkurat som man i 1972 bildte den danske befolkning ind, at EF kun handlede om flæskepriser. Senere kom det indre marked, og med Maastricht-Traktaten fik vi den politiske dimension og grundelementerne til at kunne udvide denne traktat med en udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik. Og nu er det så på dagsordenen for 1996!

På denne måde vil NATO og WEU på supplerende vis sætte dagsordenen for den fælleseuropæiske udvikling. Man vil gradvis optage de østeuropæiske lande i et Europa, politisk og militært, så disse lande underordnes den vestlige dagsorden. På denne måde vil NATO og WEU efterhånden udfylde det »sikkerhedspolitiske tomrum«, som man taler om i SNU-rapporten, der blev offentliggjort i foråret 1995. Som det bliver udtrykt i en artikel af Jonathan Eyal i Politiken den 28. september 1995: »En forsvarsalliance, der blev oprettet som værn mod en fjende, der ikke længere eksisterer, men samtidig nægter at tage sig af den rad af nye problemer, der er opstået på det europæiske kontinent, er ganske enkelt dømt til at for-

svinde«. Artiklen har meget passende overskriften: »NATO er nødt til at udvide for at overleve«.

Dermed åbenbarer man endnu en gang, at den vestlige verden ikke har lært meget af den kolde krigs forløb. Vi burde have lært, at den bedste sikkerhedspolitik består i nedrustning, afspænding, konfliktforebyggelse samt løsning af de utallige sociale og økonomiske betingede problemer, som er årsagen til langt de fleste militære konflikter, der opstår globalt set.

Ved at udvide de vestlige forsvarsalliancer ind i Østeuropa opnår man primært at forurolige Rusland. Efter det tidligere Sovjetunionens og Warszawapagten sammenbrud og opløsning er det uundgåeligt, at Rusland vil se en yderligere vestlig udvidelse af de militære organisationer ind i Østeuropa som en indtæmning af Rusland.

NATO har lige udsendt en 30-siders rapport, hvor man fremlægger denne militæralliances politik over for Østeuropa. Jyllands-Posten skriver den 29. september 1995: »Det understreges i NATO-planen, at nye medlemslande skal ind under atomparaplyen og være villige til at modtage NATO-tropper i krise- og krigssituationer. De skal tilsvarende acceptere at bidrage med tropper, hvis et andet NATO-land trues«. Jyllands-Posten kan citere NATO's generalsekretær Willy Claes for, at »nye medlemmer forventes at være med til at dele risikoen, ansvaret, udgifterne og fordelene ved et medlemskab ... udvidelsen er ikke rettet mod noget land eller mod en særlig trussel«, understreger generalsekretæren.

EU's planer om WEU og en europæisk militær dimension tilknyttet EU vil selvfølgelig indgå i denne sammenhæng dels som politiske allieret med USA, dels som medlem af både NATO og WEU. Det er på tide, at den danske regering og det danske Folketing begynder at formulere et mere fremadrettet og perspektivrigt alternativ til den traditionelle sikkerhedspolitiske tænkning, som totalt dominerer NATO og WEU/EU.